

[Начало](#) > ... > [Парични Искове](#) > [Несъстоятелност/фалит](#) > [England and Wales](#)

## Несъстоятелност/фалит

Англия и Уелс

Съдържание,  
предоставено от



European Judicial Network  
(in civil and commercial  
matters)

### 1 Срещу кого може да се образува производство по несъстоятелност?

- Производство по несъстоятелност може да се образува срещу частни лица, дружества, различни корпоративни субекти и партньорства.
- Производство може да се образува срещу всяко частно лице, което има дълг и живее в Англия и Уелс, последните три години е живяло или извършвало стопанска дейност в Англия и Уелс или се намира в Англия и Уелс в деня, в който бъде предявен иск за обявяване на фалит. Няма минимална възраст. С изключение на случаите, когато първо е получено съдебно решение по отношение на дълга, минимални равнища на дълг се прилагат за кредитори, които желаят да ликвидират дружество (750 GBP) или които искат физическо лице да бъде обявено за неплатежоспособно (5000 GBP).

### 2 Какви са условията за образуване на производство по несъстоятелност?

- Видовете корпоративна несъстоятелност включват ликвидация (доброволна или по нареждане на съда), назначаване на временен управител (което води до оздравяване/преструктуриране или ликвидация), административно управление от синдик или доброволна договореност.
- Видовете несъстоятелност на частни лица включват фалит (независимо дали въз основа на молба на кредитор, или по молба на частно лице), заповеди за облекчаване на дългове или доброволна договореност.
- Всеки необезпечен кредитор, включително държавни кредитори, може да се обърне към съда с искане за ликвидация на дадено дружество (принудително прекратяване) или за назначаване на временен управител.
- Самото дружество длъжник може да вземе решение за ликвидация (доброволно прекратяване). Дружеството длъжник също така може да подаде молба за ликвидация до съда.
- Съдът може да назначи временен ликвидатор във всеки един момент, след като получи молба за ликвидация. Такова назначаване обикновено се прави с цел защита на активите на дружеството, преди да бъде проведено съдебното заседание във връзка с ликвидацията. Правомощията на временния ликвидатор са определени в съдебната заповед, с която се назначава.
- Дружеството или неговите директори могат да назначат временен управител, като същото може да направи и притежател на плаващо обезпечение. Такива назначения се правят извънсъдебно.
- За да бъде назначен временен управител на дадено дружество, то трябва да е неплатежоспособно или да има вероятност да стане неплатежоспособно.
- Принудително прекратяване може да бъде извършено на основание, че дружеството не е в състояние да погасява своите дългове, като това се доказва чрез неизпълнено законоустановено искане за плащане или чрез неизпълнено решение. От съда може също така да бъде поискано да разпреди ликвидация на дадено дружество на основание, че това е справедливо и непристрастно.
- Синдиците могат да бъдат назначени от притежатели на плаващо обезпечение, за да съберат

дължимите им парични средства.

- След като бъде назначено, длъжностното лице трябва да уведоми всички кредитори за несъстоятелността. При корпоративна несъстоятелност секретарите на дружествата трябва да бъдат уведомени за това кой ще актуализира регистъра на дружеството, достъпът до който е възможен безплатно онлайн.
- Доброволна договореност на дружество може да бъде предложена от дружество или от длъжностно лице при прекратяване или назначаване на временен управител, ако вече е образувано някое от тези производства. Доброволните договорености на частно лице могат да бъдат предложени от частно лице и са допустими както преди, така и след образуването на производство по несъстоятелност.
- Всички доброволни договорености се договарят с кредиторите посредством гласуване, като трябва да бъдат подкрепени от 75 % от гласувалите. Не се прилага минимално равнище на дълга, както и няма проверка за неплатежоспособност. Предложението към кредиторите трябва да се отправи от представител, който поема надзорни функции, ако предложението бъде одобрено. Представителят може да предприеме действия, когато длъжникът му представи предложението.
- Разпореждания за обявяване във фалит обикновено могат да се издават по молба на кредитор или на самия длъжник. Попечителят се назначава по силата на разпореждане, като може да действа незабавно.
- В случай на молба от кредитор пред съда може да бъде представена молба за дълг от най-малко 5000 GBP, макар че двама или повече кредитори могат да представят съвместна молба, при което съответните дългове към тях се сумират. Дългът трябва да бъде необезпечен. В молбата трябва да се демонстрира, че длъжникът не е в състояние да погаси дълга, което трябва да се докаже чрез неизпълнено законоустановено искане за плащане или чрез неизпълнено решение.
- В случай на молба от длъжник молбата трябва да бъде представена пред съдия, който е лице, назначено от правителството. Минимално равнище на дълга не се прилага, но длъжникът трябва да не е в състояние да погаси своите дългове. Съдът не разглежда молбата и не трябва да има друг висящ иск за обявяване на фалит. Съдията трябва да отсъди по молбата и да издаде разпореждане, ако условията са изпълнени. Попечителят се назначава по силата на издадено разпореждане за обявяване на фалит, като може да действа незабавно.
- Когато кредитор е предявил иск за обявяване на фалит, преди да бъде разгледан искът, съдът може да назначи временен синдик, за да се защитят активите на длъжника, за които е определено, че са потенциално изложени на риск. В повечето случаи съдът ще представи конкретни указания за правомощията на временния синдик, но е възможно да даде и по-общо правомощие за незабавно встъпване във владение на имуществото на длъжника.
- Частно лице може да подаде молба за заповед за облекчаване на дълг чрез упълномощен посредник, ако не е в състояние да погаси дълговете си, дължи на кредиторите 20 000 GBP или по-малко, притежава активи в размер, ненадвишаващ 1000 GBP (с изключение на автомобил в рамките на разумното), и има излишък от приходите в размер по-малък от 50 GBP месечно. Официалният синдик определя дали следва да се издаде заповед за облекчаване на дълг и ако издаде заповедта, върху дълговете на лицето се налага мораториум с определен срок (обикновено 12 месеца), през който кредиторите не могат да предприемат действие за нейното изпълнение и за събирането на дълговете. В края на мораториума задълженията се погасяват, с някои изключения.

### 3 Кои активи се включват в масата на несъстоятелността? Как се третира активите, които са придобити, или които се прехвърлят на длъжника след образуването на производството по несъстоятелност?

- При корпоративната несъстоятелност цялото имущество на дружеството по целия свят подлежи на производството по несъстоятелност. В законодателството понятието „имущество“ се определя изключително широко.
- При назначаването на временен управител всички финансови средства, получени за финансиране на производството, са с приоритет като разход.
- При доброволните договорености в предложението ще бъде посочено как ще се процедира с активите, и кредиторите ще получат възможност да обмислят този вариант, преди да гласуват дали да приемат предложението.
- При обявяването на фалит, с някои изключения, цялото имущество, притежавано от фалиралото

лице където и да е по света, преминава към синдика. Имуществото, което е необходимо за посрещане на битовите нужди на лицето или за упражняване на неговата професия или занаят, не представлява част от масата на фалита. Това може да включва моторно превозно средство. Ако счете, че това имущество струва повече от разходите за замяна с аналогични вещи в рамките на разумното, синдикът може да осребри имуществото и да извърши такава замяна. Освен това в масата на фалита не се включва имущество, което фалиралото лице държи съгласно фидуциарен акт в полза на друго лице.

- Приходите на фалирало лице не представляват част от масата на фалита, но синдикът може да се договори с тях част от излишъка от приходите след отчитане на битовите им нужди в рамките на разумното да се изплаща към масата на фалита в полза на кредиторите. Ако не може да бъде постигнато споразумение с лицето, синдикът може да отправи искане до съда за разпореждане в този смисъл.
- Синдикът може да предяви претенции имуществото, което лицето придобива, докато все още не е освободено от производството за обявяване на фалит, да бъде присъединено към масата на фалита.
- Престъпление е фалирало лице да не уведоми синдика за имущество, което е включено в масата на фалита, или да вземе пари назаем, или да получи кредит в размер на повече от 500 GBP по друг начин, ако не разкрие на заемодателя за производството за обявяване на фалит.

#### 4 Какви правомощия имат съответно длъжникът и синдикът?

- Длъжностните лица по несъстоятелността трябва да бъдат лицензирани синдици или официални синдици (вж. по-долу). Лицензиите могат да се издават само от професионален орган, упълномощен от правителството за тази цел. Лице, което извършва дейност като синдик без лицензия, извършва престъпление, като му се налага глоба или наказание лишаване от свобода.
- За да се сдобие с лицензия, кандидатът трябва да положи изпити и да има определен брой часове практически стаж в областта на несъстоятелността.
- Синдикът трябва да бъде физическо лице.
- Възнаграждението на синдика, който действа като длъжностно лице, се определя чрез споразумение с кредиторите. Синдикът може да подаде молба до съда, ако не може да постигне съгласие с кредиторите за това какво се счита за разумен размер на възнаграждението. Кредиторите могат да се обърнат към съда, ако считат, че възнаграждението е прекалено високо.
- Активите при прекратяване или назначаване на временен управител се намират под контрола на длъжностно лице по несъстоятелността.
- За всички случаи на несъстоятелност под общия контрол на съда засегнатите страни, включително длъжностното лице по несъстоятелността, могат да подадат молба до съда, ако счестат, че интересите им са били несправедливо накърнени.
- При доброволна договореност длъжникът е свободен да се разпорежда с активите си, при условие че по този начин не нарушава условията на споразумението си с кредиторите.
- Активите при фалит преминават към синдика и фалиралото лице не може да се разпорежда с тях. Това не важи за активи, които са изключени от масата на фалита, или активи, които лицето придобива след образуването на производството, освен ако лицето ги придобие, преди да бъде освободено от производството за обявяване на фалит, и синдикът предяви претенции към тях. С изключение на способността на синдика да предявява претенции към придобити активи, управлението на масата от страна на синдика не се засяга от освобождаването на лицето от производството за обявяване на фалит.
- Официалният синдик е законоустановено длъжностно лице, което се назначава от държавния секретар. Той може да изпълнява функциите на длъжностно лице при принудително прекратяване или обявяване на фалит. Възнаграждението на синдиците не се определя от синдиците, а е определено по закон.

#### 5 При какви условия може да се приложи прихващане?

- Прихващане може да се извърши при прекратяване, назначаване на временен управител и обявяване на фалит.
- Сметката по прихващането включва взаимните операции към началната дата на неплатежоспособността.
- Нетната сума представлява или актив на неплатежоспособността, или дълг към кредитора,

според случая.

- Страните не могат да сключат договор, чрез който да се избегне прилагането на прихващане.

## 6 Какво въздействие оказва производството по несъстоятелност върху текущите договори, по които длъжникът е страна?

- Ликвидаторът или синдикът може да отхвърли нерентабилен договор, като отмени интереса или задължението на неплатежоспособното лице по него (на срещната страна може да предяви като вземания в производството по несъстоятелност загуби/щети в резултат на несъстоятелността). В противен случай, когато при обявяване в несъстоятелност договорът не се прекратява, съдът може да издаде разпореждане за освобождаване от задълженията по договора.
- По време на производството по несъстоятелност текущото предоставяне на определени услуги, като например комунални услуги, съобщителни и ИТ услуги, за които се счита, че са от „основно значение“ може да продължи, без да е необходимо да се заплащат дължими плащания, които при откриването на производството по несъстоятелност все още не са платени.
- С изключение на доставки от основно значение, при несъстоятелност доставчиците могат да прекратяват сключени договори, ако това е предвидено в договора им. Като вземания в производство по несъстоятелност могат да бъдат предявени всички неплатени стоки или услуги.
- Текущите договори не се засягат пряко от доброволна договореност, въпреки че те трябва да бъдат разглеждани като част от предложението.

## 7 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху предявени иски на индивидуални кредитори (с изключение на висящи дела)?

- Прекратяването и назначаването на временен управител водят до налагане на мораториум. След започване на съответната процедура срещу дружеството не могат да бъдат предприемани правни действия без съгласието на длъжностното лице или без разрешение на съда.
- При доброволна договореност никой кредитор, обвързан от споразумението, не може да предприема правни действия за уреждане на дълга, защото е обвързан от приетото споразумение. Кредиторот може да предприеме действие след одобряването на такова действие, ако не е получил своето плащане.
- Обезпечените кредитори не са обвързани автоматично от доброволните договорености.
- Ако бъде предявен иск за обявяване на фалит или има молба за обявяване във фалит, подадена от самия длъжник, съдът може да спре текущо съдебно производство срещу личността или имуществото на длъжника или да позволи то да продължи при условия, които съдът счита за подходящи. Кредиторите на фалиралото лице не могат да предприемат действия срещу личността или имуществото му без разрешение от съда, докато лицето все още не е освободено от производството за обявяване на фалит.
- Когато длъжник възнамерява да отправи предложение за доброволна договореност на частно лице до своите кредитори, лицето или, ако е обхванато от производство за обявяване на фалит — синдикът, или официалният синдик може да подаде искане до съда за временно разпореждане. Това позволява на съда да спре производството срещу личността или имуществото на длъжника и не позволява такова производство да бъде открито. Временното разпореждане също така не позволява срещу длъжник да бъде постановено разпореждане за обявяване във фалит.

## 8 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху продължаването на висящи дела към момента на образуване на производството по несъстоятелност?

- Прекратяването и назначаването на временен управител водят до налагане на мораториум. Висящи дела към началната дата на неплатежоспособността не могат да бъдат продължавани без съгласието на длъжностното лице или без разрешение на съда.
- Необезпечен кредитор по висящо дело към момента на одобряване на доброволна договореност не може да продължи въпросното дело, тъй като ще бъде обвързан от условията на доброволната

договореност, независимо дали самият той е гласувал за одобряването ѝ. Обезпечените кредитори не са обвързани от условията на доброволна договореност, освен ако не са избрали това да е така.

## 9 Кои са основните характеристики на участието на кредиторите в производството по несъстоятелност?

- Кредиторите участват в производството по несъстоятелност чрез събрания на кредиторите и чрез други процеси по вземане на решения. Те могат също така да създадат комисия и да изберат нейните членове. Длъжностните лица, различни от официални синдици, трябва редовно да представят актуална информация на кредиторите — на всеки 6 или 12 месеца, в зависимост от процедурата.
- Решенията могат да включват назначаване или отзоваване на длъжностното лице, споразумение за възнаградението на длъжностното лице, създаване на комисия, проучване на предложение за доброволна договореност или всякакво друго решение, което длъжностното лице прецени, че изисква участието на кредиторите.

## 10 По какъв начин синдикът може да използва или да се разпорежда с активи от масата на несъстоятелността?

- В предложението за доброволна договореност може да се предвижда надзорникът да се разпорежда с активите на длъжника.
- При обявяване на фалит имуществото преминава към синдика, когато бъде назначен, без да е необходимо предаване, преотстъпване или прехвърляне. Синдикът е длъжен да поеме, осребри и разпредели между кредиторите имуществото на фалиралото лице.
- Активите при прекратяване или назначаване на временен управител се намират под контрола на длъжностно лице по несъстоятелността.

## 11 Как трябва да се предявят вземанията към масата на несъстоятелността на длъжника и как се третира вземания, които са възникнали след образуването на производството по несъстоятелност?

- При корпоративната несъстоятелност в производството по несъстоятелност могат да бъдат претендирани всички дългове, задължения или непозволени увреждания на дружеството преди началната дата на неплатежоспособността, включително непредвидени дългове. Могат да се предявят вземания и по отношение на дължими в бъдеще дългове, които обаче трябва да се намалят до сегашните стойности.
- Задълженията, произтичащи от някои престъпни дейности (например трафик на наркотици), не подлежат на доказване при назначаване на временен управител или прекратяване.
- Задълженията, поети след започването на производството, се считат за „разноски“. По отношение на тях съществува отделна йерархия на плащанията, но всички те трябва да бъдат изплатени, преди да се пристъпи към разпределяне на парични средства между кредиторите.
- В предложението за доброволна договореност задълженията на длъжника или на дружеството трябва да се разкриват напълно, като се определя начинът, по който ще бъде платено на кредиторите. В производството по несъстоятелност не могат да се предявяват вземания за дългове, натрупани от длъжника или дружеството след постигането на споразумение по предложението, освен ако в тази връзка не е предвидена изрична клауза.
- В производството за обявяване на фалит могат да бъдат предявени вземания за дългове, които са изискуеми към датата на разпореждането за обявяване на фалит или които стават изискуеми в бъдеще в резултат на задължение, поето преди производството за обявяване на фалит. В производството за обявяване на фалит не могат да бъдат предявени вземания за глоби, дългове във връзка със студентски заеми, просрочени плащания на дългове във връзка със семейноправни производства и дългове във връзка с актове за конфискация.

## 12 Какви са правилата, уреждащи предявяването, установяването и приемането на вземанията?

- Кредиторите могат да предявяват вземания (доказателства за дългове) във всеки момент от производството. За да може да се гласува в процедурата по вземане на решения или за да се получи дял при разпределянето на приходите, трябва да бъде предявено вземане.
- Когато при назначаване на временен управител, прекратяване или обявяване на фалит има намерение за разпределяне на приходите, длъжностното лице изпраща писма до всички кредитори, които все още не са предявили вземания, като посочва, че ще бъде извършено разпределяне на приходите, приканва ги да предявят своите вземания и определя краен срок за предявяването им, така че да бъдат включени в разпределянето на приходите. Длъжностното лице може да взема предвид вземания, предявени след тази дата, но не е длъжно да го прави.
- Ако кредиторът не предяви вземането си навреме, той не може да възпрепятства разпределянето на приходите.
- При доброволни договорености изискването за представяне на доказателство пред длъжностното лице се изпълнява чрез уведомяване за вземането в писмен вид.

<https://www.gov.uk/government/publications/proof-of-debt-insolvency-form-425>

<https://www.gov.uk/government/publications/proof-of-debt-insolvency-form-637>

## 13 Какви са правилата, уреждащи разпределянето на приходите? Как се образува редът на вземанията и на правата на кредиторите?

- Приоритет при разпределението са:
  1. фиксирани обезпечения (от фиксирани активи),
  2. разноси по производството по несъстоятелност,
  3. привилегирани задължения (вж. по-долу),
  4. придобита част (само при корпоративна несъстоятелност),
  5. плаващи обезпечения,
  6. необезпечени кредитори,
  7. акционери (само при корпоративна несъстоятелност).
- Някои вземания, произтичащи от заетост, се третират като привилегирани, включително определени дългове по пенсионни схеми.
- Придобитата част е обособен фонд, получен от плаващи активи и предоставен на необезпечени кредитори (не повече от 600 000 GBP).
- Вземанията не са подчинени по закон, освен в производства по обявяване на фалит, при които дългът към лице, което е било съпруг(съпруга) или граждански партньор на фалиралото лице към датата на обявяване на фалита се нарежда след дълговете към други кредитори, заедно с лихвите върху тези дългове.
- Ако трета страна погаси дълга на длъжника, въпросната страна има вземане, предмет на суброгация, в производството по несъстоятелност.

## 14 Какви са условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност (по-специално при сключването на предпазен конкордат)?

- При доброволна договореност кредиторите се съгласяват с предложенията, отправени от длъжника или дружеството, ако 75 % от стойността е в тяхна ползва. След като кредиторите се съгласят с предложението, то се изпълнява от синдик с функциите на надзорник. Това не изисква разрешение от съда, въпреки че надзорникът трябва да докладва на съда, ако са постановени временни мерки. Всяка от страните може да се обърне към съда за преразглеждане на решението на кредиторите дали да приемат предложението на основание, че е налице съществен недостатък. Всички необезпечени кредитори са обвързани чрез договореността.

- Ако след одобрението длъжникът или дружеството не спазва условията на доброволната договореност, надзорникът може да подаде иск за обявяването на длъжника във фалит.
- Не е необходимо съдът да одобри плановете за реструктуриране, но увредената страна може да се обърне към съда, ако счита, че е навредено ненужно на интересите ѝ.
- За излизането от всички производства по несъстоятелност и тяхното приключване съществуват подробни процесуални правила.

## 15 Какви са правата на кредиторите след приключване на производството по несъстоятелност?

- Подробните правила относно приключването на дело се прилагат във всички производства.
- Кредиторите могат да предявят вземания във връзка със средства, които са им били разпределени, но не са били вложени в банка от тях, след приключването на производството (като тези средства се съхраняват от правителството).
- При доброволни договорености в предложението на кредиторите се предлага определена сума за погасяване за всеки GBP от дълга. Кредиторите са длъжни да приемат това като пълно плащане, ако предложението бъде прието, поради което нямат право на регресен иск за която и да е част от дълга след приключването на производството.
- При обявяване на фалит дълговете се погасяват при приключването на производството, с изключение на дългове, които не представляват част от производството.

## 16 Кой поема разходите и съдебните разноски в производството по несъстоятелност?

Съществува ясна йерархия на плащане от средства, осребрени от активите. Разходите и съдебните разноски трябва да бъдат платени от осребряването на активите преди връщането на средства на кредиторите.

## 17 Какви са правилата относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност на правните актове, които са във вреда на кредиторите на несъстоятелността?

- Ако неплатежоспособното лице е проявило предпочитание към определен кредитор при действията, насочени към официалното обявяване в несъстоятелност (т.е. предпочело е да плати на този кредитор, вместо на други кредитори), или е сключило сделка на твърде ниска стойност (т.е. продало е нещо за по-малка сума от неговата стойност или ценност), длъжностното лице може да предприеме правни действия спрямо получателя за възстановяване на загубени средства в масата на несъстоятелността.
- По искане на длъжностното лице при обявяване на фалит, прекратяване или назначаване на временен управител съдът може да отмени и двата вида сделки и да нареди на получателя да предприеме мерки за възстановяване до положението, каквото би било, ако сделката не е била извършена.
- Исковете за отмяна на преференциални плащания трябва да са свързани със сделки, осъществени през шестте месеца преди назначаването на временния управител, откриването на процедурата за ликвидация или представянето на иск за обявяване на фалит, или в срок от две години, в случай че е извършено преференциално плащане към партньор.
- Исковете за отмяна на сделки на твърде ниска стойност трябва да са свързани със сделки, извършени в срок от две години преди въпросните събития или — в производства за обявяване на фалит — в срок от пет години, при условие че лицето е било неплатежоспособно към онзи момент или е станало неплатежоспособно в резултат на сделката.
- Длъжностното лице по назначаване на временен управител, прекратяване, обявяване на фалит или доброволна договореност може да се обърне към съда с искане да се издаде заповед за отмяна на сделка, кредиторите при която са станали обект на измама. Такова искане може да бъде отправено и от жертвата на сделката с разрешение от съда.
- При процедури за назначаване на временен управител и прекратяване длъжностното лице също

така може да предяви иск за обезщетение срещу директора на дружество, търгувало с информация относно несъстоятелността, в резултат на което са възникнали допълнителни загуби за кредиторите, осъществявана е търговия с цел измама или е налице злоупотреба с власт (искове за злоупотреба могат да се предявят и от официален синдик или от кредитор или вносител).

- В случай че пред съда бъде представена молба за ликвидация или иск за обявяване на фалит, всички разпоредения с имущество след представянето на молбата или иска са нищожни, освен ако съдът разпореди друго.

---

■ Последна актуализация: 22/06/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.